

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
t.a.v. Mevrouw H. Roijackers
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Per email; hwilleboer@brabant.nl

Datum
28 april 2023
Onderwerp
Reactie ZLTO op de houtskoolschets van
het BPLG

Contact
Herman.litjens@zlto.nl
Erik.martens@zlto.nl

Geacht College/geachte mevrouw Roijackers,

Op de dag van de Statenverkiezingen heeft u de houtskoolschets van het BPLG naar buiten gebracht. In de Brabant-brede dagen over het BPLG en ook de diverse GGA-processen praten we mee over de invulling van het programma. Al eerder hebben we met een duidelijk statement aangegeven dat we uitgesproken kritisch zijn over het proces. Ons bekruipt het gevoel dat zo'n haastklus dwars door de huidige GGA-processen heen gaat, die juist zorgvuldig en steeds meer met de ondernemers en bewoners van het gebied gebeuren.

Dialogo met en draagvlak kweken bij agrarisch ondernemers ziet u, in de drang om voor 1 juli een plan in te dienen, helaas over het hoofd. Dat vinden we bijzonder en jammer. Ons bekruipt het nare gevoel dat u een voorschot neemt op het vaststellen van overgangszones en maatregelen die daar zouden moeten gelden zónder draagvlak. De uitkomsten van dit zeer snelle proces zijn immers niet vrijblijvend. Voor 10 mei 2023 (!) wilt u een 'consultatieproces' doorlopen en afronden. Naar onze mening is zo'n korte tijdsperiode in strijd met het principe van zorgvuldige gedachte- en besluitvorming. Daar komt bij dat het kabinet landelijk op de pauzeknop heeft gedrukt in afwachting van de formatie van nieuwe colleges van GS, dus ook in Noord-Brabant. ZLTO acht het zeer wenselijk om deze nieuwe bestuurlijke werkelijkheid af te wachten. Naast het algemene statement dat we afgegeven hebben, willen we onze mening over het conceptplan middels deze brief vastleggen; er is immers geen officiële inspraakprocedure (...). Voordat we onze inhoudelijke kritiek op het plan delen, willen we eerst een aantal opmerkingen maken over het proces.

Proces en werkwijze

ZLTO vindt een zorgvuldig en gedragen gebiedsgerichte aanpak (GGA) uitgangspunt voor de toekomstige ruimtelijke inrichting van Noord-Brabant. Dat lijkt ons een logisch en billijk principe waar niemand tegen kan zijn. Juist ondernemers moeten concreet kunnen meepraten over de toekomst van hun werkgebied en hun bedrijf. Dat proces staat in de meeste GGA's nog in de beginfase. In veel gevallen is er nog niet of nauwelijks gecommuniceerd met boeren én burgers in het gebied. Het vanachter een bureau nú intekenen van zones en het vaststellen van wensenlijstjes en maatregelenpakketten voor het BPLG zonder enige betrokkenheid van agrariërs en burgers in het gebied is onacceptabel en leidt alleen maar tot polarisatie en een verslechtering van het toch al broze vertrouwen van boeren in de GGA-aanpak en in de rol van de overheid daarbij.

Datum
28 april 2023
Onderwerp
Reactie ZLTO op de houtskoolschets van
het BPLG

Blad
7 / 9

Programma MER

ZLTO is verbaasd dat er geen plan-MER wordt gemaakt over het programma. Terwijl iedere veehouder voor een kleine aanpassing een meldnotitie MER moet maken, wordt voor een programma met zoveel impact geen plan-MER gemaakt. In onze ogen bent u verplicht om een plan-MER te maken en heeft u daarin geen beleidsvrijheid. Juist een dergelijk programma zoals het BPLG leent zich voor een milieueffectrapportage. ZLTO pleit dan ook voor een milieu-, natuur-, water- en landbouweffectrapportage met verschillende scenario's. Daarbij moet inzichtelijk worden gemaakt welke maatregelen bijdragen aan het doelbereik en tegen welke kosten. Alleen zó is een zorgvuldige maatschappelijk gedragen afweging mogelijk.

Verskillende abstractieniveaus en snelheden

U ontwerpt nu een BPLG-programma voor heel Brabant, terwijl er diverse GGA-processen lopen. Hamvraag is hoe deze zich tot elkaar verhouden en welk abstractieniveau u daarbij hanteert. Gelet op de recente Statenverkiezingen en de nieuwe politieke verhoudingen moeten de GGA-processen leidend zijn om uiteindelijk te bepalen wat er moet gebeuren in de gebieden én wat niet. Dat betekent dat het niet anders kan dan dat u het BPLG naar eerst een hoger abstractieniveau tilt. GGA's doorlopen verschillende snelheden en dat geldt zeker voor de uitvoering. In de houtskoolschets (pag. 20) stelt u dat er geprioriteerd moet worden en dat internationale doelen voorrang hebben. Dat klinkt logisch maar ook binnen de internationale doelen zal geprioriteerd moeten worden; de ambities zijn simpelweg veel te hoog.

Inzet instrumentarium

De gebiedsprocessen zijn voor ZLTO leidend. Vrijwillige instrumenten om te stimuleren en/of te verleiden kunnen direct ingezet worden. Meer verplichtend instrumentarium als beperkingen vastleggen in omgevingsplannen of –verordeningen of het inzetten van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten kan pas na het doorlopen van een zorgvuldig gebiedsproces en met instemming van de gebiedspartners. Naast inhoudelijke redenen is er overigens te weinig uitvoeringscapaciteit beschikbaar om alle uitvoeringstrajecten te doorlopen. We denken dat de uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak 15 tot 20 jaar gaat duren. Ook u zult moeten accepteren dat niet alles tegelijkertijd kan: keuzes zult u moeten maken.

Inhoudelijke opmerkingen over het BPLG.

Landbouw als primair doel in het BPLG

In figuur 2.1 (pag. 12) is landbouw benoemd als primair doel. Het is goed dat u dit zo stelt. Het is nog beter en wenselijker als dit niet via een "plus" weergegeven wordt, maar als één van de doelen in de cirkel. In het NPLG zou landbouw een primair doel moeten zijn, zeker gelet op de geopolitieke situatie. We vragen u met ons op te trekken richting het Rijk om landbouw als primair doel in het NPLG op te nemen. Daarnaast wordt er gewerkt aan een landelijk landbouwakkoord. We vinden het belangrijk dat de afspraken uit een eventueel landbouwakkoord één op één doorvertaald worden naar het BPLG.

Datum
28 april 2023
Onderwerp
Reactie ZLTO op de houtskoolschets van
het BPLG

Blad
3 / 9

Uitwerking stikstof en klimaatdoel

Het Rijk heeft de provincie opdracht gegeven om uiterlijk in 2030, 7 kiloton aan NH³ reductie boven op de autonome ontwikkeling te realiseren. Deze datum is op dit moment onderdeel van een brede politieke en maatschappelijke discussie. Ook als stallen later aangepast worden is de reductie reëel haalbaar. Autonome ontwikkeling, verlies van derogatie, opkoopregelingen, bedrijfsmanagement en innovaties zorgen ervoor dat dit doel gehaald gaat worden. Bied vanuit het BPLG de veehouderij in ieder geval de ruimte om niet alleen via stalsystemen de afgesproken doelen te halen, maar zorg ervoor dat een goede en zorgvuldige bedrijfsvoering ook beloond wordt. We hebben veel veehouders die op allerlei manieren aan de slag zijn om reducties te halen. Als dit doel behaald wordt, doet de landbouw een zeer forse inspanning, meer kan niet gevraagd worden. Kijk ook goed wat het Rijk gaat doen met het recent verschenen stikstofadvies van Erisman, De Vries en Backes. Sluit verder als Noord-Brabant aan op het landelijke beleid. Extra inspanningen leiden bovendien niet tot een veel groter doelbereik van extra % hectares onder de KDW. We kennen veel veehouderij in onze provincie, maar we hebben ook veel hectares met relatief lage KDW en de afhankelijkheid van het buitenland is groot. 50% hectares onder de KDW, zoals de BOS tot nu als ambitie heeft opgeschreven, is niet realistisch. Met de 7 kiloton reductie van ammoniak (boven op de autonome ontwikkeling) bereikt Brabant 39% van de stikstofgevoelige hectares in 2030 onder de KDW. Bij de aannames (niet gevalideerd) van het Kabinet wordt er van uit gegaan dat de buitenlandbijdrage met 38% afneemt. Valt dat reductiepercentage tegen dan wordt de opgave alleen maar groter.

We willen géén aanvullende eisen voor stikstof voor de landbouw. We missen in de houtskoolschets concrete doelstellingen voor alle andere sectoren die stikstof uitstoten. In de BOS staan voor andere sectoren alleen maar vrijblijvende maatregelen. In Brabant wordt éénzijdig de bal bij de landbouw neergelegd. We willen een meer evenwichtige benadering zodat er ook afrekenbare reductiebijdragen komen voor industrie, verkeer en huishoudens. Om ontwikkelruimte te creëren moet in principe iedere sector haar eigen ruimte creëren zie ook het stikstofadvies van de professoren Backes, Erisman en De Vries. Het kan niet zo zijn dat de landbouw de enige leverende partij is.

ZLTO mist in het stuk de kansen en mogelijkheden van een integrale benadering. Juist agrariërs kunnen diverse integrale maatregelen treffen waarmee ze direct of indirect een bijdrage leveren aan de reductie van de stikstof- en methaanuitstoot. Denk hierbij aan dier-, voer- en managementmaatregelen. Dit in combinatie met stal- en mestmaatregelen kan, mits integraal benaderd, een substantiële verlaging van de emissies geven. Zie onder andere het programma integraal aanpakken [Integraal aanpakken](#) en de eerste resultaten uit het Netwerk Praktijkbedrijven [Netwerk Praktijkbedrijven](#). Het is sterk aan te bevelen om bovenstaande maatregelen per bedrijf, gebiedsgericht, te stimuleren waarmee de emissies omlaaggaan. Hiervoor dient meer gestuurd te worden op kennis- en demobijeenkomsten en implementatie van de maatregelen op basis van positieve prikkels. Verdere opschaling van de biodiversiteitsmonitor en het introduceren van verantwoordingsystemen als de kringloopwijzer, maar ook het bedrijfs-bodem en waterplan helpen hierbij.

Ook door uw provincie erkende groengasproductie via mestvergisting biedt kansen. ZLTO is actief met monomestvergistingketens waarbij de combinatie van groengasproductie,

Datum
28 april 2023
Onderwerp
Reactie ZLTO op de houtskoolschets van
het BPLG

Blad
4 / 9

stikstofreductie (dagverse mest uit de stal, ammoniakstripper), mestverwaarding en regionale energietransitie gemaakt wordt. Uitvoerbaar vergunningenbeleid en locaties voor groengasproductie zijn hierbij essentieel. Wij zien hierop de overheden helaas niet voortvarend reageren. Koolstofvastlegging in de bodem vraagt ook integraal denken. Juist met het verdwijnen van de derogatie komt de beschikbaarheid van organische mest voor de bodem in het gedrang waardoor de koolstofvastleggingsdoelstelling erg lastig haalbaar wordt. Ook hier pleiten we voor een integrale benadering waarbij mestverwaarding, kunstmestvervangers en combinatie met monomestvergisting een oplossing kan betekenen. Koolstofvastlegging via de bossenstrategie is alleen haalbaar als er meerjarig voor agrariërs een mogelijkheid komt om met landschapselementen en agroforestry aan de slag te gaan waarbij de bestemming landbouwgrond behouden blijft.

ZLTO vindt dat de PAS-melders en interimers (bedrijven die in het verleden geen vergunning of melding nodig hadden, maar nu wel) zo snel als mogelijk gelegaliseerd moeten worden. Het is een wettelijke taak en hoort daarom in het BPLG. Met het legaliseren van PAS-melders en interimers snijdt het mes ook nog eens aan twee kanten. Omdat de emissies van deze bedrijven al in AERIUS zitten gaan met de legalisatie de emissies tegelijkertijd omlaag. ZLTO vindt het een prima idee om ook de regeling voor maatwerk omgevingskwaliteit (slopen van stallen in ruil voor andere rode functies) uit de Omgevingsverordening in te zetten voor het legaliseren van de PAS-melders.

Natura 2000 (pagina 13)

Het kabinet heeft aangegeven dat het in 2030 30% van het landelijk Natura 2000 areaal in goede staat van instandhouding wil krijgen. In onze specifieke Brabantse situatie kan dat percentage domweg niet behaald worden. In Brabant hebben we veel, zeer kwetsbare habitattypen, emissies uit de landbouw, industrie en verkeer, maar ook een grote bijdrage aan de depositie door het buitenland. Dat geldt niet alleen voor stikstof maar ook voor de waterkwaliteit. In andere delen van Nederland is het gemakkelijker om deze doelstelling te halen.

Op pagina 37 wordt de KDW rechtstreeks gekoppeld aan de goede staat van instandhouding. Voor een aantal zeer kwetsbare habitattypen halen we ook op de lange termijn de KDW niet, ook halen we alle landbouw en industrie uit Brabant weg. Dat is niet realistisch. Verbind jezelf als provincie niet aan een onhaalbare opgave. Dat leidt alleen maar tot teleurstellingen en kan ervoor zorgen dat ontwikkelingen voor lange tijd op slot gaan.

Water en Bodem Sturend (o.a. op pagina 15)

ZLTO erkent dat 'water' als sturend mechanisme steeds belangrijker wordt. Brabant heeft straks drie miljoen inwoners, die allemaal ergens wonen, werken en recreëren. Keuzes uit het verleden kunnen we niet allemaal terugdraaien. We kunnen bijvoorbeeld Eindhoven niet op een andere plek neerleggen terwijl het volgens het landelijke beleidskader 'Water en Bodem Sturend' misschien wel het beste zou zijn. We spreken zelf daarom liever niet van systeemherstel, (terug naar vroeger) maar van het aanpassen van het systeem aan nieuwe maatschappelijke opgaven en omstandigheden. We moeten het watersysteem hierbij laten aansluiten.

Datum
28 april 2023
Onderwerp
Reactie ZLTO op de houtskoolschets van
het BPLG

Blad
5 / 9

Verdrogingsproblematiek is voor de landbouw een belangrijk item. Voldoende beschikbaarheid van zoetwater, inclusief beregening, is cruciaal voor een duurzaam landbouwperspectief. Ten aanzien van verdroging houdt ZLTO vast aan de doelstellingen zoals die afgesproken zijn in het grondwaterconvenant (2021-2027) en de Droogteagenda 2040, waarmee alle waterpartners onlangs in de BBG hebben ingestemd. ZLTO pleit t.a.v. beregening om voor de land- en tuinbouw een salderingsregeling op te maken, waarbij de onttrekkingen (met stimulans tot efficiënter gebruik van water) mogen worden afgetrokken van de inspanningen voor het vasthouden (en infiltreren/opslaan) van zoetwater. Het BBWP is daarvoor het geëigende instrument. Hiermee ontstaat een stimulering voor het beter vasthouden van water, evenals het besparen van het gebruik van zoetwater.

In het BPLG wordt de optie opengehouden om beregeningsvergunningen in te trekken. ZLTO is daar nadrukkelijk tegen. Belangrijk te vermelden is dat in de meeste gevallen beregenen in het kader van de Wnb, een bestaand recht is waarop niet zomaar ingebroken kan worden. Daarnaast wijst ZLTO op het traject van de herziening van het beregeningsbeleid in Brabant. Vanuit het grondwaterconvenant (2021-2027) wordt gewerkt aan een herziening van het Brabantse beregeningsbeleid. ZLTO is van mening dat het BBLG deze beleidsvernieuwing niet nadelig mag interveniëren. Voor ons zijn en blijven de afspraken uit het grondwaterconvenant gedurende de looptijd (2021-2027) leidend in samenhang met de Droogteagenda 2040. Verder maakt ZLTO op uit het BPLG dat alle grondwateronttrekkingen in beeld worden gebracht. We pleiten ervoor om hierbij ook de bronneringen/onttrekkingen vanuit de infrastructurele werken te betrekken, alsmede de kleine (veelal particuliere) onttrekkingen. Hierbij geldt: of alles wordt in beeld gebracht, of niets. Hetzelfde geldt voor het vasthouden van ander water. Dat kan op landbouwgronden maar ook in de natuur zelf. Ten aanzien van de natuurparels (buiten Natura 2000-gebieden) is er volgens ons geen nationale wettelijke verplichting om de verdroging op te heffen. Dat is een zelfstandige Brabantse keuze, dus er is flexibiliteit hoe men hier mee om kan gaan. Daar waar het agrarisch belang overeenstemt met het natuurbelang, onderschrijven we vanzelfsprekend de verdrogingsbestrijding.

Eén van de belangrijke onderwerpen, uit de structurerende keuzes uit het addendum van het 7e actieprogramma betreffende de nitraatrichtlijn (APN) zijn de 100 tot 250 meter zones aan weerszijde van de beekdalen. Deze maatregel heeft een enorme impact tot wel 10% van het Brabantse landbouwareaal: dit zijn goede landbouwgronden! Vanuit het oogpunt 'bodem sturend' is dit wat ZLTO betreft een punt voor discussie. Voor ons moet bij de uitwerking het doel centraal komen te staan en niet het middel, het creëren van een zone. De grootte van de zones is daarnaast zwak onderbouwd vanuit het oogpunt 'waterkwaliteit'. Dit komt ook naar voren uit de milieueffectrapportage van het 7e APN. Over niet alleen de grootte van de zone, maar ook over de invulling daarvan willen we graag in gesprek. In de beschrijving wordt nu aangestuurd op extensief gebruik door de grondgebonden veehouderij. Er zou ook ruimte moeten zijn voor plantaardige teelten, waarbij de emissies naar het oppervlaktewater beperkt zijn. ZLTO pleit voor een stroomgebiedsbenadering, waarbij op stroomgebiedsniveau wordt gewerkt aan het behalen van de gestelde doelen. Als alternatief op het 7e APN hebben het ministerie van LNV en I&W samen met diverse private sectorpartijen een 'maatwerkpaak' uitgewerkt. Ondernemers krijgen meer vrijheid om de meest effectieve maatregel te kiezen op de meest zinnige plek. ZLTO pleit ervoor om deze

Datum
28 april 2023
Onderwerp
Reactie ZLTO op de houtskoolschets van
het BPLG

Blad
6 / 9

systematiek over te nemen. Op pagina 43 staat verder nog een beschrijving van de bodem- en waterkwaliteitsmaatregelen. ZLTO maakt zich zorgen over wie de regie behoudt bij de uitvoering van de Stroomgebiedsbeheersplannen, de actieplannen betreffende de Nitraatrichtlijn (APN), de uitvoering van het addendum op het 7e APN en de maatregelen voortkomend uit het BPLG waarbij naast provincie ook waterschappen en mogelijk gemeenten ook bevoegdheden krijgen. Wat betreft de 'ruimte voor waterberging' merkt ZLTO op dat dit in de meeste gevallen ten koste gaat van landbouwgrond. Daarnaast zijn er meerdere zaken die voortkomen uit de beleidsnota 'Water en Bodem Sturend' die diverse ruimtelijke claims leggen op landbouwgrond. ZLTO daagt de provincie verder uit om een minimaal aandeel landbouwgrond te benoemen, dat de provincie wil behouden voor de land- en tuinbouw. Vooral ook omdat u de concrete doelstellingen voor landbouw beperkt tot de transitiepaden in de landbouw die juist veel grond nodig hebben.

Perspectief van de landbouw (pagina 18)

Provincie Noord-Brabant heeft een doelstelling van 15% op het gebied van biologische landbouw en wil ook meer biobased teelten. Wat ons betreft zijn het nastrevenswaardige doelstellingen die we graag ondersteunen, zolang het maar vanuit de vraagkant benaderd wordt. Voor de volledigheid, de landbouw in Noord-Brabant is veelzijdig. Ieder bedrijf bewandelt haar eigen, vanuit de vraag gestuurde transitiepad. Deze transitiepaden sluiten aan bij beleidskader Landbouw en Voedsel van de provincie en het advies van de SER.

Vergunningverlening (pagina 20)

Met de bekendmaking van de natuurdoelanalyses heeft de provincie Noord-Brabant de vergunningverlening stopgezet: een onverantwoord en voorbarig besluit. Als de nu beschikbare natuurdoelanalyses de basis gaan vormen voor vergunningverlening, kan er de komende decennia geen vergunning verleend worden. Bestudering van deze NDA's laat namelijk zien dat de meerderheid van de trends in de natuur überhaupt niet bekend zijn. In Noord-Brabant blijkt dat van meer dan 50% van alle habitats en soorten de kwaliteit niet beoordeeld kan worden vanwege een gebrek aan informatie en kennis. Terwijl de provincie constateert dat het slecht gaat met de natuur in Brabant komen er ook andere positieve signalen naar buiten. Volgens Natuurmonumenten gaat het heel goed met het natuur in het Vlijmens van [Nederlands natuurrecord in Vlijmens Ven | Natuurmonumenten](#) en in de passende beoordeling van De Peel staat dat de trend in De Peel vooruitgaat wat betreft herstellend hoogveen. Er worden nieuwe maatregelen voorgesteld, maar wat deze maatregelen concreet opleveren aan natuurherstel kan in de NDA's niet worden aan gegeven. Volgens professor Wim de Vries (Volkskrant 5 maart 2023) kan het 20 jaar duren voordat systemen zijn hersteld als deze überhaupt al hersteld kunnen worden. Als gevolg van klimaatverandering zullen klimaatzones immers gaan schuiven. Dat heeft gevolgen voor de landbouw maar ook voor de natuur. Voor een aantal habitattypen wordt de KDW ook op de lange termijn niet gehaald. Daarnaast is natuur zelf ook dynamisch en aan verandering onderhevig en zal het soms met soorten beter of slechter gaan. Dit heeft ook te maken met de staat van het natuurbeheer en de daarbij gemaakte keuzes. Ook de monitoring van de staat van de natuur en de gemaakte vorderingen is gebrekkig. In de gecreëerde juridische werkelijkheid blijkt het moeilijk om met deze ecologische onzekerheden om te gaan. De Ecologische Autoriteit heeft inmiddels een paar natuurdoelanalyses beoordeeld en is met adviezen gekomen. We begrijpen dat men het "one-out, all-out" principe gaat hanteren: als het met één natuurdoeltype niet goed gaat of

de trends onbekend zijn, gaat het met het hele gebied niet goed. In de wet staat overigens dat "de goede staat van instandhouding" op nationaal niveau bereikt moet worden. We zien dit in de gekozen werkwijze niet terug. We weten niet wanneer én hoe de staat van instandhouding op landelijk niveau beoordeeld wordt en of dat met betrekking tot de instandhoudingsdoelstellingen in de Brabantse gebieden ruimte gaat geven. Kortom: het lijkt op deze basis heel eenvoudig en stoer om de vergunningverlening stop te zetten, maar als u dezelfde redeneringen blijft hanteren, komt er de komende decennia waarschijnlijk geen ruimte om weer te starten met de vergunningverlening en brengt u ook nog bestaande vergunningen in gevaar. Als het gaat over intrekken van vergunningen vindt ZLTO dat dit beperkt moet blijven tot "lege vergunningen" die lang niet meer gebruikt worden. Het is voor ons onbespreekbaar dat bestaande vergunningen of vergunningsruimte die binnenkort benut gaat worden ingetrokken wordt.

Overgangsgebieden (o.a. pag 27) en landschapsgronden

ZLTO is tegenstander van het op de kaart aanduiden van overgangsgebieden. Ook hier moet het doel voorop staan en niet het middel. We zien er niets in dat op voorhand al allerlei beperkingen op de gronden komen. Zoals in de houtskoolschets zelf al wordt gememoreerd, is er een sterke overlap van deze gebieden met de Groenblauwe mantel. Deze bescherming is afdoende. Aan het einde van het gebiedsproces moet duidelijk zijn wat er kan op bepaalde gronden en wat niet. Een gedragen gebiedsvisie vanuit de GGA is een harde randvoorwaarde. Als bedrijven er nadeel van ondervinden, dan moet dat gecompenseerd worden, financieel, met andere grond, een ecosysteemdienst of een technische maatregel, zoals peilgestuurde drainage. We vinden het belangrijk dat de gebieden rondom Natura 2000 agrarisch gebruikt en bestemd blijven worden. Ook hier geldt dat er ook ruimte moet zijn voor plantaardige teelten.

Perspectief voor de landbouw (pag 30)

In de verschillende gebieden (hoge zandgronden, polders, beekdalen flanken etc.) worden verschillende perspectieven voor de landbouw geschetst. Het is te eenvoudig om van bovenaf te bepalen in welke zone wat kan en wat niet. Het palet aan landbouwbedrijven is te veelkleurig om dit op een dergelijke eenvoudige manier in te kleuren. Geef de agrariërs de ruimte om op hun eigen manier, passend bij hun eigen bedrijfsvoering invulling te geven aan de bedrijfsvoering en te voldoen aan de doelen.

Perspectief hokdierenhouderij

Hokdierbedrijven moeten hun stal aanpassen in het kader van de omgevingsverordening. Daarmee leveren ze al een maximale bijdrage. De verwachting is dat aan de beëindigingsregelingen veel bedrijven mee gaan doen. Daarmee levert de sector een belangrijke bijdrage aan de reductie van stikstofemissie. Daarnaast worden er binnen het landbouwakkoord en met het convenant dierwaardige veehouderij afspraken gemaakt met deze sectoren om weer perspectief te creëren. Bij de discussie over 1 ster vleeskuikens hebben we gezien dat de provincie Noord-Brabant onbegrijpelijkerwijs de transitie juist afremt. Ook IPO is betrokken bij het landbouwakkoord. ZLTO vindt het belangrijk dat bedrijven de ruimte krijgen om te voldoen aan het convenant dierwaardige veehouderij. Bovendien moeten de afspraken die in het landbouwakkoord gemaakt worden, één op één hun weg vinden in het BPLG.

Datum
28 april 2023
Onderwerp
Reactie ZLTO op de houtskoolschets van
het BPLG

Blad
8 / 9

Grondgebonden veehouderij

In de overgangszones en de beekdalen ziet de provincie perspectief voor de grondgebonden veehouderij. Wij zien dat door de hoge gronddruk maar ook door het ontmoedigende beleid van de provincie al veel melkveehouderij uit deze gebieden is verdwenen. Belangrijk is dat er instrumenten beschikbaar komen voor bedrijven die extensief zijn of extensiever willen worden en dat ze meer grond onder hun bedrijven krijgen. Deze instrumenten hebben nut als ze ook financieel-economisch in te passen zijn in de bedrijfsvoering van onze veehouders. De discussie over grondgebondenheid wordt nationaal gevoerd. Het heeft geen zin om als Brabant daar een andere invulling aan te geven.

Glastuinbouw

Voor de glastuinbouw is opgenomen dat er in concentratiegebieden ontwikkelruimte is. Gelukkig biedt de omgevingsverordening ook weer perspectief voor solitaire glastuinbouwbedrijven en teeltondersteunende kassen. Dit wordt in de houtskoolschets nu helaas niet benoemd. We missen in de paragraaf over glastuinbouw de opgave die de energietransitie met zich meebrengt. De mogelijkheden voor de energietransitie in een gebied zijn bepalend voor het perspectief van de huidige concentratiegebieden en noodzaak tot het aanwijzen van nieuwe gebieden en/of uitbreiding van bestaande concentratiegebieden. Ook zien we vanwege ontwikkeling van functies als natuur en wonen druk op sommige concentratiegebieden ontstaan. Gezien de regionale functie van de concentratiegebieden vragen we aan de provincie om het perspectief van de bestaande concentratiegebieden met ons te onderzoeken en waar perspectief ontbreekt gezamenlijk op zoek te gaan naar alternatieve gebieden.

Boomkwekerij

De boomkwekerij is een belangrijk sector in midden- en zuidwest-Brabant. Ondernemers in de boomkwekerij werken aan het kwekerijlandschap van de toekomst. In dit landschap worden de maatschappelijke opgaven in meegenomen, maar wordt er perspectief gekweekt voor een duurzame boomkwekerij. Neem het op in het BPLG als één van de projecten om de transitie van de landbouw vorm te geven en ondersteun het actief.

Grondinstrumentarium en grondbank

Om de doelen te bereiken zal het grondinstrumentarium ingezet moeten worden. Een grondbank kan de aankoop van gronden stimuleren want er zal altijd grond nodig zijn om de puzzel in een gebied te kunnen leggen. We willen geen overheidsgestuurde grondbank die gaat bepalen wie welke grond krijgt. Het leggen van de puzzel zelf moet via een gebiedsproces verlopen waar boeren uit de omgeving evenwaardig aan tafel zitten. Dat kan uiteindelijk leiden tot wettelijke herverkaveling of het inzetten van de Wet voorkeursrecht gemeenten. De wettelijke herinrichting (WILG) wordt ook in het BPLG benoemd. De inzet van dit soort verplichte instrumenten is een afweging die plaats moet vinden in het gebiedsproces en niet vooraf opgelegd worden. Als het gebied zich positief uitspreekt over dergelijke instrumenten kunnen ze ingezet worden. Dergelijke maatregelen kunnen slechts succesvol zijn als ze ook worden ingezet om de agrarische structuur in Brabant te versterken.

Datum
28 april 2023
Onderwerp
Reactie ZLTO op de houtskoolschets van
het BPLG

Blad
a / a

Natuurmaatregelen

ZLTO is geschrokken van de kwaliteit van de Natuurdoelanalyses: er is nog zoveel onbekend terwijl er al miljarden in de natuur zijn geïnvesteerd. Er is ook nog amper inzicht in welke maatregelen tot doelbereik leiden en of deze de doelstellingen echt dichterbij brengen. Dit is nu onder de maat. Dat geldt ook voor de natuurherstel maatregelen, zoals die nu gepresenteerd zijn. Als je een groot offer vraagt van alle partijen en zeker van de landbouw dan is een beter inzicht over het doelbereik noodzakelijk. Dan kan er ook een zorgvuldige maatschappelijke afweging plaatsvinden hoeveel bepaalde natuurdoelen ons waard zijn. Al wordt soms anders verondersteld, ook natuurdoelen zijn geen absolutisme.

Een vitaal en veilig buitengebied?

Het buitengebied, dat is waar niet alleen agrariërs met hun gezinnen wonen, werken en ondernemen, maar ook vele anderen. Daarnaast kent het platteland veel recreatie. Door deze grote optelsom aan maatregelen en ontwikkelingen komt de vitaliteit van het buitengebied naar onze mening steeds meer onder druk te staan. En – mede als gevolg daarvan – ook de veiligheid. Denk bijvoorbeeld aan inbraakgolven en criminele netwerken die azen op leegstaande schuren, stallen en kassen. Meer aandacht vanuit ook de provincie voor deze doorwerking van alle transities, achten wij zeer noodzakelijk. Meer concreet kan dan bijvoorbeeld worden gedacht aan maatregelen om meer flexibiliteit in het buitengebied te organiseren voor alternatieve en aanvullende verdienmodellen en de toenemende leegstand. Bij dit laatste kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een gunstige sloopregeling en het stimuleren van ontwikkelingen met het oog op toekomstbestendige erven.

Financieel kader

Met een eerste grove schatting geeft de provincie aan dat er 8 miljard nodig is om de doelstellingen te realiseren. Ondanks de grote landelijke pot met geld waar de komende jaren waarschijnlijk ook nog druk op komt, is het lang niet voldoende om alle ambities te realiseren. U vraagt immers 1/3 van het landelijke budget. Dat betekent in onze ogen dat ambities bijgesteld moet worden en dat heeft ook consequenties voor de gestelde doelen. U moet ook aan verwachtingenmanagement doen.

Ten slotte, ZLTO en haar leden willen werken aan een vitaal en duurzaam buitengebied waar ook schoon en gezond voedsel geproduceerd wordt. Geef ons instrumenten en ruimte om deze doelen te behalen. Laten we van daaruit gezamenlijk optrekken.

Met vriendelijke groet,

W.T.G. (Wim) Bens (MBA)
Bestuursvoorzitter ZLTO